

FONDS WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK SEKSUALITEIT

JAARVERSLAG

2017

Inhoudsopgave

Jaarverslag 2017

1. Inleiding	2
2. Bestuurlijke activiteiten	3
3. Wetenschapsbeleid en subsidiestromen	5
4. Subsidies voor onderzoeks- en implementatieprojecten	6
5. Financieel beleid	10
Overzicht publicaties 2017	11
Bijlage Collectiebeheer	12

Jaarrekening 2017

1 Inleiding

Het FWOS kende dit jaar vier soorten subsidies: de 'kleine geldstroom,' de 'midden geldstroom,' de 'grote geldstroom' en beurzen voor deelname aan het *Summer Institute on Sexuality, Culture and Society (SIS)* van de *School of Social Sciences* aan de Universiteit van Amsterdam.

In de procedures van de kleine en grote geldstromen zijn geen wijzigingen aangebracht. Het afgelopen jaar kwamen aanvragen voor de – nieuwe – midden geldstroom goed op gang. De evaluatie leverde ideeën over geringe aanpassingen op. De subsidie kleine geldstroom zal op basis van deze evaluatie worden gehandhaafd. Dit geldt eveneens voor de beurzen voor het SIS. Meer informatie over de dit jaar afgesloten en nog lopende projecten is te lezen in Hoofdstuk 3.

Aangezien de lopende projecten binnen de grote geldstroom zullen worden afgerond, beraadt het bestuur zich op het beleid voor de komende jaren en een volgende grote subsidieronde. Dat wordt in 2019 beslist.

Twee zeer ervaren bestuursleden zullen in het komende jaar aftreden. Daarom is het bestuur in gesprek met mogelijke opvolgers.

2 Bestuurlijke activiteiten

2.1 Algemeen Bestuur

Per 1 januari 2016 is een organisatorische en inhoudelijke herstructurering ingezet. Het FWOS kent nu nog twee overlegorganen: het bestuursoverleg en de Commissie Vermogensbeheer. De voornaamste taak is het beoordelen en al dan niet toekennen van subsidies in het kader van de midden geldstroom die bij de herstructurering is ingevoerd (zie paragraaf 3.1.2). Een evaluatie van het eerste jaar van de midden geldstroom heeft niet tot noemenswaardige veranderingen geleid. Wel was in 2017 merkbaar dat de bekendheid van deze subsidieronde is toegenomen en daarmee is het aantal aanmeldingen van projectideeën gegroeid.

In 2017 heeft het bestuur viermaal vergaderd. Daarbij is voornamelijk gesproken over voorstellen in het kader van de twee subsidierondes van de midden geldstroom. Zoals op de website van het FWOS staat toegelicht, kunnen in twee rondes aanvragers projectideeën aanmelden. Een eerste ronde van projectideeën en een tweede ronde van uitgewerkte projectvoorstellen. Bij de eerste ronde selecteert het bestuur de veelbelovende projectideeën die voor nadere uitwerking in aanmerking komen. Bij de tweede ronde worden uitgewerkte voorstellen worden zowel door bestuursleden als externe reviewers beoordeeld. In 2017 waren twee bestuursvergadering voornamelijk gewijd aan selectie van projectideeën en twee vergaderingen aan selectie van uitgewerkte voorstellen. In 2017 zijn elf projectideeën ontvangen. Op basis daarvan zijn vijf indieners uitgenodigd hun idee uit te werken. Vier zijn gehonoreerd; daarvoor is in totaal € 173.991 toegekend (zie hoofdstuk 4).

Aangezien het project *Diversiteit, ruimte en seksuele identiteit* (zie paragraaf 4.1.3) zijn voltooiing nadert, is in 2017 is binnen het bestuur gebrainstormd over de mogelijkheid om een nieuwe call in het kader van de grote geldstroom uit te zetten. Ideeën gaan richting projecten rondom seksuele ontwikkeling van jonge vluchtelingen, statushouders en andere nieuwkomers. Inmiddels heeft het bestuur in 2018 een verkennend seminar met experts hierover georganiseerd.

In 2017 zijn geen aanvragen voor de kleine geldstroom ontvangen. Ook zijn geen honoreerbare aanvragen binnengekomen voor de twee scholarships die het FWOS net als in het voorgaande jaar beschikbaar had gesteld ten behoeve van het Summer Institute on Sexuality, Culture and Society (SIS) van de School of Social Sciences aan de Universiteit van Amsterdam. Voor nadere informatie (en voortzetting van de scholarships) verwijst het bestuur naar de website van het FWOS en de website van het SIS.

De huidige samenstelling van het bestuur is als volgt:

- mw prof.dr. P.T. Cohen-Kettenis, voorzitter;
- dr. Th. van der Meer, secretaris en vicevoorzitter;
- J.G. Sloff, penningmeester;
- mw prof.dr. M. du Bois-Reymond, lid;
- B. Tuk, lid
- dr. P.J.H. Mepschen, lid.

In de loop van 2018 zullen mw prof.dr. M. du Bois-Reymond en dr. Th. van der Meer na tien jaar afscheid nemen van het bestuur. Het bestuurslid B.Tuk volgt Van der Meer op als secretaris.

2.2 Commissie Vermogensbeheer

2.2.1 Samenstelling van de Commissie Vermogensbeheer en vergaderfrequentie

De Commissie Vermogensbeheer wordt gevormd door voorzitter mw prof.dr. P.T. Cohen-Kettenis en penningmeester J.G. Sloff. Zij overleggen enkele malen per jaar met de ABN AMRO.

2.2.2 Kort overzicht van de belangrijkste activiteiten van de Commissie Vermogensbeheer in 2017

Het strategisch beleggingsbeleid (profiel) van de vermogensbeheerder is ten opzichte van het voorgaande jaar niet veranderd. Dit houdt in dat er een Matig Defensief risicoprofiel van de portefeuille is gehanteerd. De verwachte opbrengst van de portefeuille is hierbij gesteld op ongeveer 3% per jaar. Het verwachte risico is ongeveer 7,6% per jaar. De samenstelling van de portefeuille bestaat voor 35,9% in aandelen (overwogen), voor 32,5% in obligaties (sterk onderwogen), voor 9,6% in alternatieve beleggingen (neutraal) en voor 22% in liquiditeiten (sterk overwogen). Vooral bij obligaties wordt er gestreefd naar een grote mate van stabiliteit gecombineerd met het behalen van rendement. Hierbij wordt vooral gekeken naar bedrijfsobligaties en een actieve duratie-strategie. De keuze voor obligaties heeft te maken met de wens om het beleggen in staatsobligaties te vermijden. Hoewel een laag risicoprofiel leveren deze een laag rendement op. De ruime liquiditeitspositie is hier een direct gevolg van. Deze strategie geldt voor bijna alle profielen. Het valutaresultaat was licht negatief.

Het netto resultaat van de beleggingen bedroeg € 126.103 hetgeen een rendement van 4,06% per jaar opleverde. Dit is ruim 1% boven de geprognoseerde opbrengst.

De samenstelling van de portefeuille bestaat voornamelijk uit beleggingsfondsen.

Elk jaar zal opnieuw worden bezien of de beleggingsstrategie nog voldoet.

3. Wetenschapsbeleid en subsidiestromen

Het FWOS kent met ingang van 2016 drie subsidie- of geldstromen: klein, midden en groot.

3.1.1 Kleine geldstroom

De kleine geldstroom is doorlopend, in die zin dat het FWOS jaarlijks maximaal € 20.000 beschikbaar heeft (op is op) voor kleine subsidieaanvragen van € 500 tot € 5.000 voor bijvoorbeeld cofinanciering van publicaties, seminars, voorlichtingsmateriaal, enzovoort. Aanvragen zijn niet aan een datum gebonden. Ze dienen aan te sluiten bij de missie van het FWOS, en reële informatie te bevatten over cofinanciering. Het bestuur besluit na intern overleg over subsidieverzoeken.

3.1.2 Midden geldstroom

In het kader van de midden geldstroom stelt het FWOS twee maal per jaar enkele subsidies van maximaal € 50.000 beschikbaar voor wetenschappelijk onderzoek en/of implementatie/disseminatie projecten. Het FWOS hanteert criteria en procedures voor aanvragen in het kader van deze geldstroom, die op de website worden toegelicht. Bestuursbesluiten over aanvragen zijn mede gebaseerd op externe reviews.

3.1.3 Grote geldstroom

Het FWOS heeft in de afgelopen tien jaar enkele grote calls met onder andere ZonMw en NWO uit doen gaan, evenals enkele eigen onderzoek-calls. De gezamenlijke calls zijn afgerond en hebben geresulteerd in een vijftal dissertaties. In projecten die uit de eigen calls zijn voortgekomen zijn thans nog twee aio's (*Diversiteit, ruimte en seksuele identiteit*, zie paragraaf 4.1.3) en een postdoc (*How young people perceive and practice good sex*, zie paragraaf 4.1.4) werkzaam. De eigen calls zijn mede voortgekomen uit een opdracht tot vier 'state of the art' literatuurrapporten in 2011.

3.1.4 Huidige wetenschapsbeleid van het FWOS

Het project *Diversiteit, ruimte en seksuele identiteit* viel nog onder het Programma Wetenschapsbeleid 2009-2013 en nadert zijn voltooiing. Het project *How young people perceive and practice good sex* kwam voort uit het *Programma Wetenschapsbeleid 2014-2018*. Daarin staan de procedures rondom calls van het FWOS gedetailleerd omschreven.

3.1.5 Scholarships

Het FWOS stelt sinds 2016 jaarlijks twee scholarships beschikbaar voor het vier weken durende Summer Institute on Sexuality, Culture and Society van de Graduate (SIS) van de School of Social Sciences aan de Universiteit van Amsterdam. De voertaal is Engels. De scholarships bestaan uit tuition en eventueel vergoeding voor huisvesting in Amsterdam door het Summer Institute en worden bij toekenning uitgekeerd aan het Institute.

Informatie over de scholarships vindt u op de website van het FWOS en die van het SIS. De wetenschappelijke staf van het SIS beoordeelt aanvragen en draagt kandidaten voor aan het FWOS. Na afloop wordt het FWOS ook geïnformeerd over de deelname door betrokkenen.

4. Subsidies voor onderzoeks- en implementatieprojecten in 2017

Hieronder zoals gebruikelijk een overzicht van gesubsidieerde projecten in 2017. De projecten worden niet langer ingedeeld volgens de voormalige onderzoekslijnen, maar vallen onder het *Programma Wetenschapsbeleid 2014-2018*.

4.1 Onderzoeks- en implementatieprojecten

Afgeronde onderzoeksprojecten in 2017

4.1.1 Biografie Trien de Haan

<i>Financiering</i>	€ 5.000
<i>Projectleiding</i>	B. Lankester
<i>Looptijd</i>	Januari 2016 tot december 2017.
<i>Doelstelling</i>	Bekendheid geven aan de persoon Trien de Haan.
<i>Producten/ Implementatie</i>	Biografie.

4.1.2 Minisymposium en project "filmpjes voor ouders"

<i>Financiering</i>	€ 5.000
<i>Projectleiding</i>	Kind en seksualiteit (mw M. Linssen-Meijer)
<i>Looptijd</i>	Januari tot november 2017.
<i>Doelstelling</i>	Voorlichting.
<i>Producten/ Implementatie</i>	Minisymposium en enkele filmpjes voor ouders.

Lopende onderzoeksprojecten in 2017 en verder

4.1.3 Diversiteit, ruimte en seksuele identiteit

<i>Financiering</i>	€ 534.024
<i>Projectleiding</i>	Mw dr. A. M'charek (UvA) / mw prof.dr. W. Jansen (RU Nijmegen)
<i>Uitvoering</i>	Twee aio's
<i>Looptijd</i>	September 2012 tot september 2016.
<i>Doelstelling</i>	Inzicht krijgen in hoe verschillende diversiteitsaspecten een rol spelen bij de seksuele ontwikkeling.
<i>Producten/ Implementatie</i>	Internationale publicaties en twee dissertaties.

4.1.4 How young people perceive and practice good sex

<i>Financiering</i>	€ 237.680
<i>Projectleiding</i>	Prof dr. E.A. van Zoonen (EUR)
<i>Uitvoering</i>	Eén aio
<i>Looptijd</i>	September 2015 tot september 2018.
<i>Doelstelling</i>	Inzicht krijgen in wat jongeren als "goede seks" beschouwen.
<i>Producten/ Implementatie</i>	Internationale publicaties en een eindrapport.

4.1.5 Verlenging bijzondere leerstoel 'Seksuele ontwikkeling, diversiteit en gezondheid'

<i>Opdrachtgever</i>	Henny Verhagen Stichting
<i>Financiering</i>	€ 168.050 (cofinanciering met Rutgers)
<i>Uitvoering</i>	Mw prof.dr. I. Vanwesenbeeck
<i>Looptijd</i>	Februari 2016 tot februari 2021.
<i>Doelstelling</i>	Bijdragen aan de (wetenschappelijke) kennis over de sociaal-emotionele en seksuele ontwikkeling en vaststellen wat het belang is van diversiteit (sekse, gender, etniciteit en de interacties hiertussen) voor deze ontwikkeling.
<i>Toelichting</i>	Naast het wetenschappelijk doel is er ook een praktisch doel: de vertaling van deze kennis voor gebruik binnen de praktijk van de gezondheidszorg.
<i>Producten/ Implementatie</i>	Internationale artikelen en vakpublicaties.

4.1.6 Leaving the normative highway

<i>Financiering</i>	€ 49.653
<i>Projectleiding</i>	Th. Steensma
<i>Looptijd</i>	September 2016 tot september 2017.
<i>Doelstelling</i>	Weg van de normatieve snelweg: Een exploratie naar niet-binaire gender- en seksuele ontwikkeling – Een kwalitatieve biografische interviewstudie
<i>Producten/ Implementatie</i>	Open access publicatie in een internationaal tijdschrift.

4.1.7 Tomboys and pansies

<i>Financiering</i>	€ 48.000
<i>Projectleiding</i>	Mw. M. Groeneveld
<i>Looptijd</i>	September 2016 tot september 2018.
<i>Doelstelling</i>	In deze studie wordt het verband onderzocht tussen boodschappen van ouders over gender (non-)conformiteit en de normen van kinderen over gender in verschillende culturen. Deze studie zal zich richten op jonge Nederlandse en Turkse gezinnen in Nederland, waarbij diverse onderzoeksvragen centraal staan. Met deze studie hopen we inzicht te krijgen in gezinsprocessen die de houdingen ten opzichte van gender (non-)conformiteit van kinderen beïnvloeden, omdat tolerantie en acceptatie van anderen cruciaal zijn voor harmonieuze sociale interacties en relaties, vooral in een multiculturele samenleving als Nederland.
<i>Producten/ Implementatie</i>	(Open access) artikelen in internationale tijdschriften.

4.1.8 A safer climate for LGBT students?

<i>Financiering</i>	€ 49.545
<i>Projectleiding</i>	Mw H. Felten
<i>Looptijd</i>	Januari tot december 2017.
<i>Doelstelling</i>	Inzicht verwerven in de mogelijke effecten van GSA's voor LHBT jongeren. De nadruk ligt hierbij op VMBO leerlingen. De data wordt

Producten/
Implementatie

verzameld door middel van interviews met LHBT leerlingen op het VMBO en focusgroepen op VMBO's met de actieve GSA leerlingen. Onderzoeksrapport en wetenschappelijk artikel.

Nieuwe onderzoeksprojecten in 2017 en verder

4.1.9 Explore your own sexual values: play Sexy Lexy

Financiering € 50.000
Projectleiding Mw E. Tromp Msc
Looptijd Augustus 2017 tot augustus 2018.
Doelstelling Sexy Lexy is een spel in app-vorm waarin jongeren met een LVB spelenderwijs de omgangsvorm en -normen van seksualiteit kunnen verkennen. Het onderzoek focust op de volgende vragen: helpt het spel jongeren zich open te stellen voor andere normen en waarden rond seks(ualiteit) en vinden jongeren het leuk om het spel te spelen.
*Producten/
Implementatie* App op grond van evaluatie van het interactieve digitale spel.

4.1.10 Sexual integrity in a sports environment: to a scientifically justified definition and operationalizations

Financiering € 27.100
Projectleiding Mw E. van der Steeg Msc
Looptijd Januari 2018 tot maart 2019.
Doelstelling Seksuele grensoverschrijding met betrekking tot kinderen is een groot maatschappelijk probleem. De sportomgeving is niet altijd een veilige plek voor kinderen. Bestaand onderzoek is vooral gericht op prevalentie en preventie van seksueel grensoverschrijdend gedrag in de sport, niet op seksuele integriteit als een ontwikkeltaak van jonge sporters noch op seksuele integriteit als pedagogische taak en professionele competentie van sportbegeleiders.
*Producten/
Implementatie* De constructie van een wetenschappelijk onderbouwde definitie van seksuele integriteit in de sportcontext (inclusief lichamelijke opvoeding) en het vaststellen van werkbare en betekenisvolle operationalisaties van dit concept.

4.1.11 Addressing the needs of LGBTQIA+ youth in out-of-home care

Financiering € 46.891
Projectleiding Mw M. López López PhD
Looptijd Oktober 2017 tot april 2019.
Doelstelling Met het Audre project willen we de ervaringen en behoeftes onderzoeken van LHBT jeugdigen die opgroeien in een pleeggezin, gezinshuis of residentiële groep. Daarnaast bestuderen we de attitudes, normen, waarden en sensitiviteit van pleegouders en groepsleiders ten aanzien van de seksuele oriëntatie en genderidentiteit van LHBT jeugdigen. Door middel van een participatief design worden jeugdigen en jongvolwassenen betrokken bij alle fases van het onderzoeksproject. We gaan samen met hen en hun

*Producten/
Implementatie*

opvoeders na hoe we een stimulerende, non-discriminerende context kunnen creëren, waar ruimte is voor de seksuele oriëntatie en genderidentiteit van elke individuele jeugdige.
Diverse wetenschappelijke rapporten en presentaties.

4.1.12 Sexual Health Promotion for Adolescents With Intersex Conditions/ Atypical Sex Anatomy

<i>Financiering</i>	€ 50.000
<i>Projectleiding</i>	T.C. van de Grift MD
<i>Looptijd</i>	Mei 2018 tot november 2019.
<i>Doelstelling</i>	Niet iedereen wordt geboren met een typisch mannen- of vrouwenlichaam: zo'n 85 duizend Nederlanders hebben een atypische geslachtsontwikkeling (ook wel intersekse genoemd). Hoewel het hier vooral om natuurlijk voorkomende variaties gaat, kunnen geheimhouding en/of schaamte een rol spelen, in zowel in de dagelijks leven als in zorg. Er is maar weinig bekend over hoe het hebben van zo'n variatie van geslacht van invloed is op de seksuele ontwikkeling en beleving van jongeren. Zo weten we niet of deze jongeren zich comfortabel voelen om seks te hebben en of ze in dezelfde mate plezier hebben in seks als andere jongeren. Ook is er weinig bekend over hoe ze kijken naar hun eigen lichaam, identiteit en seksualiteit. Dit project is een samenwerking tussen zorgverleners en belangengroepen, en heeft als doel meer kennis te vergaren over dit onderwerp en waar nodig toegankelijk informatiemateriaal te ontwikkelen.
<i>Producten/ Implementatie</i>	Diverse wetenschappelijke rapporten en presentaties.

Tabel 2. Overzicht van afgesloten en lopende projecten in 2017

<p>Afgerond</p> <ul style="list-style-type: none">
- Biografie Trien de Haan
- Minisymposium en project "filmpjes voor ouders" <p>Lopend</p> <ul style="list-style-type: none">
- Diversiteit, ruimte en seksuele identiteit
- How young people perceive and practice good sex
- Verlenging leerstoel Seksuele ontwikkeling, diversiteit en gezondheid (ism Rutgers)
- Leaving the normative highway
- Tomboys and pansies
- A safer climate for LGBT students? <p>Nieuw</p> <ul style="list-style-type: none">
- Explore your own sexual values: play Sexy Lexy
- Sexual integrity in a sports environment: to a scientifically justified definition and operationalizations
- Addressing the needs of LGBTQIA+ youth in out-of-home care
- Sexual Health Promotion for Adolescents With Intersex Conditions/ Atypical Sex Anatomy
---

5 Financieel beleid

Wat betreft het financieel beleid zijn er geen grote wijzigingen aangebracht. De lasten, exclusief de uitgaven aan wetenschappelijk onderzoek, waren over het algemeen in overeenstemming met de begroting en zullen ook onveranderd in de nieuwe begroting worden opgenomen. Wat betreft de uitgaven is er een lager bedrag dan begroot uitgegeven. Dit is voornamelijk veroorzaakt door het vrijvallen van een bedrag ten behoeve van een langlopend groot project en de late facturering van sommige projecten uit de midden geldstroom. De looptijd van deze projecten is meestal een jaar of iets langer. Gezien het succes van de midden geldstroom en de navenante hoeveelheid toegekende projecten zal dit waarschijnlijk een minimum bedrag van € 200.000 per jaar in de begroting veroorzaken.

Momenteel wordt er een call over vluchtelingen voorbereid. Het is nog niet bekend wanneer deze zal worden toegekend en wat dat voor invloed heeft op de komende begrotingen.

5.1 Overzicht financiële situatie

Aan de cijfers van de staat van baten en lasten in de jaarrekening valt af te lezen dat het gerealiseerde beleggingsresultaat wat beter is dan voorspeld. Het totale koersresultaat van de beleggingen vermeerderd met de rentebaten en dividenden en met aftrek van de beheerskosten bedroeg ongeveer € 125.000. Dit is ongeveer € 5.000 hoger dan gebudgetteerd.

Het netto resultaat beleggingen leverde een rendement van 4,06% op, hetgeen tot tevredenheid stemt. Zeker als dit wordt afgezet tegen een benchmark van 2,96%. Het vermogen is het afgelopen jaar (2017) met slechts € 51.000 afgenomen, vooral door de lagere uitgaven aan de projecten (zie in de vorige paragraaf).

De verwachting is dat de onttrekking aan het vermogen in het jaar 2018 ongeveer € 350.000 zal bedragen.

Overzicht publicaties 2017

Publicaties en rapporten (mede) door FWOS gefinancierd in het kader van onderzoek of onderzoeksprogramma's:

Emmerink, P.M.J., van den Eijnden, R.J.J.M., ter Bogt, T.F.M., & Vanwesenbeeck, I. (2017) - *A Scale for the Assessment of Sexual Standards among Youth: Psychometric properties*, Archives of Sexual Behavior

Emmerink, P.M.J., van den Eijnden, R.J.J.M., ter Bogt, T.F.M., & Vanwesenbeeck, I. (2017) - *The impact of personal gender-typicality and partner gender-traditionality on taking sexual initiative: investigating a social tuning hypothesis*, Frontiers in Psychology

Krebbekx, W., Spronk, R., M'charek, M. (2017) - *Ethnicizing Sexuality. An analysis of research practices in the Netherlands*, Ethnic and Racial Studies

Krebbekx, W. (2017) - *Book review. A.A. Hasinoff, Sexting Panic. Rethinking Criminalization, Privacy and Consent*, Sexualities

Krebbekx, W. (2017) - *Sexting afschilderen als louter problematisch is te simplistisch. Sociale Vraagstukken*, www.socialevraagstukken.nl

Naezer, M. (2017) - *From risky behaviour to sexy adventures: reconceptualising young people's online sexual activities*, Culture, Health and Sexuality

Naezer, M. (2017) - *Empowerment through sex education? Rethinking paradoxical policies*, Sex Education

Bijlage: Collectiebeheer

Het FWOS is de rechtsopvolger van de Dr. Edward Brongersma Stichting en in die hoedanigheid eigenaar van de archieven die Brongersma bij zijn dood heeft nagelaten. Deze archieven worden beheerd door Rutgers in Utrecht en het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis (IISG) in Amsterdam. Van beide archiefdelen is vóór 2012 onder verantwoordelijkheid van de toenmalige Commissie Collectiebeheer een inventaris gemaakt. Met de voltooiing daarvan hield de commissie feitelijk op te bestaan. Scheidend bestuurssecretaris dr. Th. van der Meer blijft voor de archiefbeheerders contactpersoon met het FWOS en adviseert het bestuur over verzoeken tot inzage van de collecties.

Vanwege (privacy) gevoelig materiaal in zowel archieven als inventarissen zijn ze geen van alle openbaar. Inzage wordt alleen – onder strikte voorwaarden – verleend voor wetenschappelijk onderzoek, in principe onder verantwoordelijkheid van een wetenschappelijke instelling. In het verleden is enkele keren toestemming verleend tot inzage van afzonderlijke archiefbescheiden ten behoeve van publicaties over Brongersma's politieke opvattingen, zijn proces en veroordeling in 1950, en contacten die hij met enkele bekende Nederlanders heeft gehad. Ook is een verzoek tot inzage gehonoreerd ten behoeve van een proefschrift over de psychiatriering van pedofilie vanaf de jaren vijftig. Aanvragen tot inzage van het gehele archief worden gewoonlijk afgewezen. Ook verzoeken tot inzage voor niet-wetenschappelijke doeleinden of zeer algemene aanvragen met betrekking tot de opvattingen van Brongersma worden afgewezen omdat die in zijn publicaties te vinden zijn.

Aanvragen voor inzage in het Archief Edward Brongersma

Het FWOS hanteert voor aanvragen de volgende procedures. Via websites van het FWOS of de bibliotheken van IISG of Rutgers kunnen verzoeken tot toegang aan het FWOS worden ingediend. Toegang wordt door het bestuur van het FWOS alleen verleend ten behoeve van (historisch) wetenschappelijk onderzoek indien dit wordt uitgevoerd onder auspiciën van een wetenschappelijke instelling of studiebegeleider(s) c.q. promotor(es). De aanvrager – en indien van toepassing ook scriptiebegeleider of promotor – ondertekent c.q. ondertekenen de voorwaarden die door het FWOS worden gesteld. Voor nadere informatie over de voorwaarden kan men zich wenden tot secretariaat@fwos.nl.

Stichting Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek Seksualiteit
Amsterdam

Jaarrapport 2017

INHOUDSOPGAVE

Pagina

FINANCIEEL VERSLAG

2	Financiële positie	3
---	--------------------	---

JAARREKENING

1	Bestuursverslag over 2017	4
---	---------------------------	---

1	Balans per 31 december 2017	7
2	Staat van baten en lasten over 2017	8
3	Kasstroomoverzicht 2017	9
4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	10
5	Toelichting op de balans per 31 december 2017	12
6	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2017	14

1 FINANCIËLE POSITIE

Uit de balans is de volgende financieringsstructuur af te leiden:

	31-12-2017		31-12-2016	
	€	€	€	€
Beschikbaar op lange termijn:				
Eigen vermogen		3.120.091		3.184.731
Waarvan vastgelegd op lange termijn:				
Financiële vaste activa		2.428.485		2.530.359
Werkkapitaal		<u>691.606</u>		<u>654.372</u>
Kortlopende schulden	143.084		467.677	
Overige vorderingen	<u>-126.534</u>		<u>-456.229</u>	
		16.550		11.448
Saldo geldmiddelen		<u><u>708.156</u></u>		<u><u>665.820</u></u>

BESTUURSVERSLAG OVER 2017

Algemeen

Gegevens organisatie

De statutaire naam van de organisatie is Stichting Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek Seksualiteit en is statutair gevestigd te Amsterdam. De organisatie wordt gedreven in de rechtsvorm stichting.

De stichting werd op 9 februari 1979 opgericht voor notaris G.H. van Empel te Utrecht. De statutaire zetel van de stichting is Amsterdam. De laatste statutenwijziging vond plaats op 19 juni 2008. De stichting is ingeschreven in het stichtingenregister bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Amsterdam te Amsterdam onder nummer 41222606.

Missie, visie en beleid

Overeenkomstig de statuten heeft de stichting ten doel:

Het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek van de seksualiteit, in het bijzonder de ontwikkeling van het seksuele leven van kinderen en jeugdigen, met inbegrip van de verschijningsvormen van erotische en seksuele relaties van kinderen en jeugdigen, en de betekenis van dit alles voor wetgeving, rechtspraak, opvoeding en maatschappelijk leven;

Ter invulling van dit doel geeft het fonds prioriteit aan onderzoeksprojecten, en indien aan de orde voorlichtingsprojecten, waarin seksualiteit behandeld wordt als deel van een bredere emotionele, sociale en cognitieve ontwikkeling, gesitueerd in een concreet omschreven sociaal-culturele context.

Door het verlenen van financiële ondersteuning aan bovengenoemde projecten beoogt het fonds een algemeen maatschappelijk belang te dienen. Ter realisering hiervan voert het fonds een risico-mijdend en inkomsten-genererend financieel beleid ten aanzien van het nagelaten vermogen en eventueel komende legaten en schenkingen.

Ter ondersteuning van de doelstelling stelt het fonds de nagelaten bibliotheek en het archief ter beschikking voor wetenschappelijk onderzoek en hierop gebaseerde publicaties. Het fonds doet dit door de verzameling in permanente bruikleen te geven en te houden bij een of meer wetenschappelijke instituten die de verzameling beheren volgens eisen van wetenschappelijk onderzoek en, waar nodig, vertrouwelijkheid

Het fonds beoogt niet het maken van winst.

Nalatenschappen worden door het fonds slechts aanvaard door het voorrecht van boedelbeschrijving.

Het fonds stelt, binnen het kader van zijn onderzoeksbeleid, financiële middelen ter beschikking aan wetenschappelijke onderzoekers en onderzoeksinstituten voor onderzoeksprojecten die binnen de doelstelling liggen, alsmede voor projecten die op wetenschappelijk onderzoek gebaseerde kennis toegankelijk en hanteerbaar maken voor personen en instellingen die werken op de in de doelstelling genoemde relevantie gebieden.

Het fonds stelt financiële middelen ter beschikking aan de beherende wetenschappelijke instituten voor de kosten van bewaring, ontsluiting en het verlenen van toegang tot de in permanente bruikleen gegeven bibliotheek en het archief.

BESTUUR

Naam	Functie	Sinds	Tot
Mevrouw Prof. dr. P.T. Cohen-Kettenis	Algemeen lid Voorzitter	21-6-2011 6-12-2011	6-12-2011 heden
De heer dr. Th.A.M. van der Meer	Algemeen lid Vice-Voorzitter	1-1-2008 1-9-2010	1-9-2010 heden
Mevrouw Prof. dr. M. du Bois-Reymond	Algemeen lid	1-1-2008	heden
De heer J.G. Sloff	Algemeen lid	11-12-2012	30-6-2013
	Penningmeester	1-7-2013	heden
De heer A.W. Tuk	Secretaris	1-10-2016	heden

Stichting Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek Seksualiteit

Begroting 2018

Rente en dividendopbrengsten	50.000
Geprognoseerde beleggingsinkomsten (3% gemiddeld)	100.000
Beheerkosten ABNAMRO Bank	-30.000
	<hr/>
Som der baten	120.000
Uitgaven voor wetenschappelijk onderzoek	330.591
Uitgaven voor informatie en implementatie	12.000
DB budget	20.000
Uitgaven voor ondersteuning	43.800
Uitgaven organisatie & bestuur	39.700
	<hr/>
Som der lasten	446.091
	<hr/>
Saldo van baten en lasten (ten laste van vrije reserves)	<hr/> -326.091

1 BALANS PER 31 DECEMBER 2017
na resultaatbestemming

		<u>31 december 2017</u>		<u>31 december 2016</u>	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Vaste activa					
Financiële vaste activa	(1)		2.428.485		2.530.359
Vlottende activa					
Overige vorderingen	(2)	126.534		456.229	
Liquide middelen	(3)	<u>708.156</u>		<u>665.820</u>	
			834.690		1.122.049
			<u>3.263.175</u>		<u>3.652.408</u>

2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

		Realisatie 2017	Budget 2017	Realisatie 2016
		€	€	€
Baten		30.202	50.000	43.584
Lasten				
Besteed aan de doelstellingen	(8)	160.029	426.292	249.083
Accountants- en advieskosten	(9)	16.504	15.000	9.559
Kosten jaarverslag	(10)	1.049	1.000	648
Bestuur	(11)	2.020	6.700	5.511
Kosten organisatie	(12)	10.354	17.000	12.154
Koersresultaat	(13)	-123.796	-100.000	-68.137
Rentelasten en soortgelijke kosten	(14)	28.682	30.000	31.379
		<u>-65.187</u>	<u>-30.300</u>	<u>-8.886</u>
Som der lasten		<u>94.842</u>	<u>395.992</u>	<u>240.197</u>
Resultaat		<u><u>-64.640</u></u>	<u><u>-345.992</u></u>	<u><u>-196.613</u></u>
Resultaatbestemming				
Overige reserves		<u><u>-64.640</u></u>	<u><u>-345.992</u></u>	<u><u>-196.613</u></u>

3 KASTROOMOVERZICHT 2017

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2017		2016	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat	-35.958		-165.234	
Aanpassingen voor:				
Veranderingen in het werkkapitaal:				
Mutatie vorderingen	329.695		209.202	
Mutatie kortlopende schulden (exclusief schulden aan kredietinstellingen)	-324.593		-201.101	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-30.856		-157.133
Rentelasten		-28.682		-31.379
Kasstroom uit operationele activiteiten		-59.538		-188.512
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Toename overige effecten	-		-119.132	
Afname overige effecten	101.874		-	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		101.874		-119.132
Mutatie geldmiddelen		42.336		-307.644

4 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR HET OPSTELLEN VAN DE JAARREKENING.

De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde.

Baten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Lasten worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Financiële vaste activa

N.A-4

Beursgenoteerde effecten worden gewaardeerd tegen de reële waarde. De gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen van de beursgenoteerde effecten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord, waarbij voor ongerealiseerde waardestijgingen een herwaarderingsreserve wordt aangehouden. Niet beursgenoteerde effecten worden gewaardeerd tegen (geamortiseerde) kostprijs of lagere reële waarde, bepaald op basis van de individuele effecten.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, tenzij de kostprijs afwijkt van de nominale waarde. In dat geval wordt de vordering gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Afwijkingen tussen de kostprijs en de nominale waarde kunnen onder meer ontstaan door (dis)agio of transactiekosten. Indien nodig wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen, waaronder voorzieningen voor oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde of, als beperkingen in de vrije beschikbaarheid daartoe aanleiding geven, op een lagere waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, tenzij de waarde bij het ontstaan van de schuld afwijkt van de nominale waarde. In dat geval wordt de schuld gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Afwijkingen tussen de kostprijs en de nominale waarde kunnen onder meer ontstaan door (dis)agio of transactiekosten.

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil van de op het verslagjaar betrekking hebbende baten en lasten met inachtneming van de hiervoor genoemde waarderingsgrondslagen. Lasten die hun oorsprong vinden in het verslagjaar worden in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Baten

Opbrengsten uit verkoop van goederen worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt als alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's met betrekking tot de goederen zijn overgedragen aan de koper en het bedrag van de opbrengst op betrouwbare wijze kan worden bepaald. De kostprijs van deze verkopen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Bestedingen doelstellingen

De bestedingen in het kader van de doelstellingen worden verantwoord in het jaar dat zij zijn toegezegd of, voor zover dit niet bij toezegging het geval is, in het jaar dat de omvang van de verplichting betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorwaardelijke verplichtingen worden verantwoord in het jaar waarin vast komt te staan dat aan de voorwaarden zal worden voldaan.

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, de vlottende effecten en de kortlopende schulden aan kredietinstellingen. De effecten kunnen worden beschouwd als zeer liquide beleggingen.

Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen inzake geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond.

5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

1. Financiële vaste activa

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Overige effecten		
Effectenportefeuille ABN AMRO Bank N.V.	2.428.485	2.530.359
	<u>2.428.485</u>	<u>2.530.359</u>

VLOTTENDE ACTIVA

2. Overige vorderingen

Overige vorderingen en overlopende activa

Overlopende activa	<u>126.534</u>	<u>456.229</u>
Overlopende activa		
Gesubsidieerde aangewezen projecten	125.940	455.099
Rente	594	1.130
	<u>126.534</u>	<u>456.229</u>

3. Liquide middelen

ABN AMRO Bank N.V.	707.808	662.988
ING Bank N.V.	348	2.832
	<u>708.156</u>	<u>665.820</u>

PASSIVA

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
4. Eigen vermogen		
Stichtingskapitaal	2.269	2.269
Overige reserves	3.117.822	3.182.462
	<u>3.120.091</u>	<u>3.184.731</u>

Stichtingskapitaal

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Overige reserves		
Stand per 1 januari	3.182.462	3.379.075
Resultaatbestemming boekjaar	-64.640	-196.613
Stand per 31 december	<u>3.117.822</u>	<u>3.182.462</u>

5. Kortlopende schulden

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Crediteuren		
Crediteuren	<u>138.084</u>	<u>462.677</u>
Overige schulden en overlopende passiva		
Overlopende passiva		
Accountantskosten	<u>5.000</u>	<u>5.000</u>

6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

	Realisatie 2017	Budget 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
6. Baten			
Giften	25	-	-
7. Overige baten			
Rentebaten effecten portefeuilles	2.942	-	5.382
Dividend effecten portefeuilles	27.235	50.000	38.202
	<u>30.177</u>	<u>50.000</u>	<u>43.584</u>
8. Besteed aan de doelstellingen			
Wetenschappelijke projecten	136.483	350.492	216.750
DB-budget	-	20.000	-
Vacatiegelden (CW)	1.891	6.400	2.760
Vergaderkosten (CW)	1.436	2.400	2.275
Ondersteuning bestuursassistente (CW)	12.033	20.000	13.322
Ondersteuning derden commissiesecretaris (CW)	8.186	15.000	13.976
Implementatie onvoorzien	-	12.000	-
	<u>160.029</u>	<u>426.292</u>	<u>249.083</u>
Personeelsleden			
Bij de stichting waren in 2017 geen werknemers werkzaam.			
Overige lasten			
9. Accountants- en advieskosten			
Accountants- en advieskosten	<u>16.504</u>	<u>15.000</u>	<u>9.559</u>
10. Kosten jaarverslag			
Jaarverslag	<u>1.049</u>	<u>1.000</u>	<u>648</u>
11. Bestuur			
Vergaderlocaties, verblijfkosten	359	600	569
Declaraties bestuursleden	417	3.000	418
Overige bestuurskosten	478	1.600	3.167
Reis- en verblijfkosten bestuur	766	1.500	1.357
	<u>2.020</u>	<u>6.700</u>	<u>5.511</u>
12. Kosten organisatie			
Website beheer	3.780	5.000	5.383
Opslag stichtingsarchief	2.020	3.000	2.624
Kantoorkosten	236	1.000	404
Document delen	201	500	374
Bestuursassistentie	3.517	5.000	3.369
transporteren	9.754	14.500	12.154

	Realisatie 2017	Budget 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Transport	9.754	14.500	12.154
Onvoorzien	600	2.500	-
	<u>10.354</u>	<u>17.000</u>	<u>12.154</u>
13. Koersresultaat			
Koersresultaat	<u>-123.796</u>	<u>-100.000</u>	<u>-68.137</u>
Financiële lasten			
14. Rentelasten en soortgelijke kosten			
Rentelasten en soortgelijke kosten	<u>-28.682</u>	<u>-30.000</u>	<u>-31.379</u>

